

Curtea Supremă de Justiție
DE C I Z I E

18 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Toma Nadejda
Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpat, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Cojocari Gheorghe XXXX, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul xxxxx, s. xxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 25.02.2019 – 20.06.2019 (prima instanță);
2. 01.08.2019 – 03.10.2019 (instanța de apel);
3. 07.06.2021 – 18.08.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei /sediul Șoldănești/ din 20.06.2019, Cojocari Gheorghe a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a); 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilite pedepsele:

- în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal – 6 ani închisoare;
- în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal – 6 ani închisoare;

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Cojocari Gheorghe pedeapsa definitivă sub formă de 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a respins solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în sumă de 18 064, 82 lei.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Cojocari Gheorghe, aflându-se în căsătorie legală cu xxxxxx la domiciliul lor din s. xxxx, r-nul xxxx, la 21 iunie 2018, ora exactă nu a fost posibil de stabilit, fiind în stare de ebrietate, în urma unui conflict apărut, intenționat i-a aplicat ultimei lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i, conform raportului de expertiză judiciară nr.201804X0264 din 18.01.2019 - echimoze peri orbital bilateral (fără precizarea culorii, dimensiunilor), traumă închisă a abdomenului cu lezarea splinei, hem peritoneu. Leziunile corporale menționate mai sus au apărut la

acțiunea traumatică a unui(or) corp(uri) dur(e). contondent(e), posibil la 21.06.2018, care prezintă vătămare corporală gravă.

Tot el, la 16 iulie 2018, ora exactă nu a fost posibil de stabilit, aflându-se la domiciliul său din s. xxxx ,r-nul xxxxx, în urma unui conflict apărut cu soacra sa xxxxxx, cu care locuia într-o gopsodărie, intenționat i-a aplicat lovituri cu pumnii în regiunea capului și toracelui, cauzându-i conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201829D0149 din 20.07.2018, contuzia toracelui cu fractura coastelor IV-VII pe stîngă, pneumohidrotorax pe stînga și traumă cranio-cerebrală închisă cu comoție cerebrală, contuzii multiple a țesuturilor moi a capului și toracelui, care pot data din 16.07.2018 și se califică ca vătămare corporală gravă.” (vol. III, f. d. 209).

Faptele constatate de prima instanță sunt calificate în baza: „... art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal, art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod Penal, după indicii calificativi - violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.” (vol. III, f. d. 210).

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal – *„violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății”* și art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal – *„violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății”*.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Lefter Dumitru în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, invocând că, faptele inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor imputate, vinovăția acestuia nu a fost dovedită în cadrul cercetării judecătorești, declarațiile succesivului legal al părților vătămate decedate și a martorilor Socolean M., Fokusor P., Despa L., Cojocari M., precum și alte probe puse la baza condamnării lui Cojocari Gh., n-au fost administrate, cercetate și apreciate corect, a fost solicitată audierea în calitate de martori colaboratorii de poliție Pîrau N., Urschi M., Muntean P., care în viziunea apărării aceștia ar putea încă odată confirma că xxxxx xxxx, în cadrul cercetării materialului a declarat că nu a fost bătută, dar a căzut din căruță. Colaboratorii de poliție menționați au admis derogări de lege, nu și-au îndeplinit conștiincios obligațiunile de serviciu, și au fost subiecții unei sesizări, aceștia nu au fost martori oculari la cele întâmplate și altceva nu aveau de declarat la caz, instanța nu a avut drept să lipsească de acest drept apărarea motivând că colaboratorii enumerați nu au fost martori oculari ale celor întâmplate, or poate alte persoane au mai primit vre-o declarație de la xxxxxx xxxx pe când era vie, sau tot procesul urmăririi penale inclusiv și judecata a dorit să prezinte numai ce i-a interesat. În acest caz a fost destulă condamnarea inculpatului, fără a fi supus unui proces egal în arme, echitabil, fără a-i fi respectate drepturile într-un stat de drept. Instanța a respins și

cererea de a fi cercetată fiica minoră xxxxx xxxx, care cel mai bine cunoaște situația familială, motivând că-i va produce disconfort psihologic.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2019, s-a admis apelul declarat, s-a casat parțial sentința în partea pedepsei definitive, s-a pronunțat o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță în această parte prin care lui Cojocari Gheorghe Xxxxx, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în rest s-a menținut sentința.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor administrate în cauză, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, dat fiind că sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cauză, fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În continuare, instanța de apel a indicat că, versiunea inculpatului nu are acoperire probatorie, se combate complet prin împrejurările stabilite și probele administrate în cauză.

La soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa stabilită inculpatului Cojocari Gh., instanța de apel a considerat că prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 75 și 84 Cod penal, pedeapsa definitivă fiind individualizată contrar prevederilor legale, menționând că nu sânt temeinice motivele invocate, ce au condus la cumularea totală a pedepselor stabilite, odată ce nu s-a ținut cont de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului Cojocari Gh., precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa penală în privința inculpatului a statuat că, ultimul a săvârșit infracțiuni grave, se evidențiază circumstanțe atenuante stabilite în cauză: situație familială grea a inculpatului și prezența a doi copii minori la întreținere, caracteristica pozitivă la locul de trai, anterior nejudecat, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, este invalid de gradul II, circumstanțe agravante nu s-au constatat.

Astfel, instanța de apel susținând că, odată ce în speță, există cazul unui concurs de infracțiuni, dat fiind că inculpatul a săvârșit două infracțiuni fără să fi fost condamnat pentru vreuna dintre ele, a considerat rezonabilă cumularea parțială a pedepselor sub formă de închisoare stabilite pentru fiecare infracțiune, metodă care va asigura atingerea scopului prevăzut la articolul 61 alin. (2) Cod penal.

4. Decizia instanței de apel, este atacată la 13.05.2021 cu recurs ordinar de către inculpat, neindicând nici un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare, invocând argumente similare cu cele indicate în apelul avocatului Lefter Dumitru în numele inculpatului (pct. 2 din prezenta decizie).

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil cu menținerea deciziei instanței de apel motivând prin faptul că recursul este declarat peste termen.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

La caz, se reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2019, a fost pronunțat la 03 octombrie 2019 în prezența inculpatului Cojocari Gheorghe și a avocatului său Lefter Dumitru, fapt confirmat prin procesul – verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 16 v. IV), în aceeași zi fiind comunicată și data pronunțării deciziei integrale – 04 noiembrie 2019, modul și termenul de atac a deciziei.

Potrivit dispozitivului deciziei, pronunțarea a avut loc la data de 18.11.2019.

Astfel, Colegiul penal menționează că potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțată integral la 18 noiembrie 2019, curge de la această dată și a expirat la 19 decembrie 2019.

În acest context, Colegiul penal reține că, inculpatul Cojocari Gheorghe, a depus prin intermediul oficiului poștal a penitenciarului Brănești recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel conform ștampilei de pe plic pe data de 13 mai 2021(f.d. 55 v.IV), adică cu mult peste termenul legal de declarare a recursului ordinar prevăzut de lege.

Colegiul penal a conchis că, în recursul său inculpatul n-a oferit careva probe sau argumente din care ar rezulta că, întârzierea declarării recursului ordinar este motivată sau că a fost în imposibilitate de a declara recursul în termenul legal.

Subsidiar instanța de recurs susține că, având în vedere faptul că inculpatul a fost prezent la pronunțarea dispozitivului, fiind asistat de apărătorul său, și a fost informat despre data pronunțării integrale a deciziei instanței de apel, după pronunțarea integrală a deciziei, la 18.11.2019 i-a fost expediată(f.d. 38 v.IV) în adresa Penitenciarului unde se afla inculpatul executând pedeapsa.

Prin urmare, se constată că recursul a fost depus cu mult după expirarea termenului de 30 zile de la data pronunțării deciziei, peste aproximativ 1 an 6 luni și, în atare situație, nu există temei pentru repunerea în termen a recursului pentru a fi examinat în fond, situație juridică ce determină inadmisibilitatea recursului propriu-zis ca fiind depus peste termen.

Concomitent și jurisprudența CtEDO menționează despre dezavantajarea unei părți față de alta, în situația în care instanța extinde termenul legal de contestare a unei hotărâri judecătorești definitive și executorii, se face atingere principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 CEDO (a vedea Hotărârea Chirea versus Republica Moldova din 26.06.2012).

În acest sens, Colegiul penal statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va declara inadmisibil, fiind tardiv.

Prin urmare, Colegiul penal conchide, că recursul ordinar declarat la 13 mai 2021 de către inculpatul Cojocari Gheorghe este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Cojocari Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Cojocari Gheorghe XXXX**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **18 august 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie